

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 48. An aliquando sit obligatio petendi veniam vel se insinuandi apud
offensum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

287 §. 5. Licitum est gaudere de suo emolumento per mortem proximi causato, v. g. hæres licitè gaudet se accepisse bona per mortem alicujus, tale enim gaudium non terminatur ad mortem proximi, sed præsuppositâ morte versatur circa hæreditatem, de qua licitè gaudet. Ob eandem rationem etiam licitum est desiderare emolumentum suum, quod obveniet per mortem alterius, potest enim desiderium terminari ad tale emolumentum, absque eo quòd feratur in mortem proximi, quia desiderat, si fuerit, vel quando erit mortuus: foret autem illicitum, si affectus ferretur in ipsam mortem proximi tanquam in medium pro obtinendo illo emolumento, unde cum in hos similesque actus gaudii vel desiderii facilè se insinuet malus affectus, expedit in praxi eos non admittere ob periculum peccandi. Vide *Vind. Gob.* p. 2. ad prop. 8. & 9.

288 Q. 48. *An aliquando sit obligatio petendi veniam vel se insinuandi apud offensum.* R. §. 1. Tum est gravis obligatio ad petendam veniam vel querendam reconciliationem, quando alterum graviter offendisti, nec superest aliud medium reconciliandi, quia sicuti tenebaris non ponere offensam, ita teneris eam tollere.

289 §. 2. Non est obligatio petendi veniam, 1. si injuria non fuerit gravis, aut si alter intulerit graviolem. 2. Quando aliter satisfieri potest læso, v. g. per pecunias, per alia signa honoris vel amicitia, per intercessionem aliorum. 3. Quando injuriæ mutua se compensant. 4. Quando læsus petitionem veniæ non curat, vel censetur remittere. 5. Si læsus per illam magis exacerbaretur. 6. Quando apud aliquos, v. g. nobiles,

biles viros, illa in usu non est, sed aliter fieri solet reconciliatio. 7. Quando offendens est longè superior offenso, nisi fortè enormitas injuriæ urgeret, ut etiam à subdito veniam peteret. 8. Quando prudenter præsumitur alterum non acquieturum nec corresponsum, si tu pro tua parte veniam peteres & satisfacere velles. 9. Quando alter exigit insuetam humiliationem, nam ad extraordinariam & ita arduam non teneris ante sententiam Judicis, ita *Castrop. d. 1. p. 6. Tamb. in Dec. l. 5. c. 1. §. 3.*

§. 3. Qui priùs offendit, etiam priùs contra- 190
xit obligationem satisfaciendi, ideoque, per se loquendo, & cæteris paribus, ipse tenetur priùs veniam petere aut dare signa reconciliationis, ita *Nav. Bonac. & Con.* Si tamen prior offendens levem injuriam intulit & posterior graviolem, vel si prior est longè nobilior, posterior autem inferior, prior poterit suspendere satisfactionem, usque dum posterior etiam debitam præstet, ita cum *Bonac. Con. Regin. Castrop. n. 13.* Addit *Tamb. n. 27.*, si omnibus consideratis non sit major ratio, cur unus potiùs quàm alter debeat esse prior in venia petenda, tunc utrumque teneri pro data occasione incipere, nisi consuetudo esset, ut unus deberet prævenire, sic enim moris est, ut ille, qui transit vel accedit, priùs salutet illum, qui stat.

§. 4. Qui fugit, ne occurrat inimico, quem 191
à longè videt, si inimicus advertat id fieri propter se & graviter sentiat, est mortale contra Charitatem, si autem non advertat, vel non multùm curet, non erit mortale, *Spor. in mor. t. 2. c. 6. n. 28.*, addens n. 29. tum tantùm peccari

morta-

mortaliter non salutando, quando ex circumstantiis colligitur omitti ex odio, inimicitia vel vindicta; quod si tantum fit ostensio justis doloris vel fastus aliquis aut aliud simile, non videtur fore mortale, uti innuit *Tamb. n. 16.*, & docet *Spor. n. 32.* Res tamen periculosa est, quia facile subest spiritus odii vel vindictæ.

192 §. 5. Si allocutio vel ostensio benevolentiae non sit debita, & tamen prævideas ex illa futurum, ut inimicus odium deponat, teneris alloqui, si sine multa animi difficultate possis: si autem notabilem difficultatem patereris, non teneris, quia bonum speciale proximi, quale tunc est depositio odii, tenemur quidem ex Charitate curare cum aliquo, non tamen cum magno incommodo, *Suar. Con. Castrop. Tamb. Burgh. cent. 2. cas. 66.*

193 §. 6. Ad declarandum magis præceptum diligendi inimicos, infert *Petr. March. t. 2. t. 2. t. 4. f. 2. q. 1. §. 4.* quicumque non impedit injustum damnum grave sui inimici, quando absque aliquo alicujus momenti detrimento impedire potest, peccat mortaliter, quia reipsa ostendit se odium habere, quod mortale est, ubi materia est gravis.

DUBIUM III.

De Præcepto Eleemosynæ seu misericordiae corporalis.

194 » Suppono I. Hujus præcepti obligationem naturali ex duplici capite, I. Ex necessitate proximi »egentis. 2. Ex persona possidentis bona, vel »ecessaria; vel superflua.

Sup-